

ДЕБЪРСКИ ГЛАСТЪ

ОРГАНЪ НА ДЕБЪРСКАТА ПРОСВѢТИТЕЛНА ДРУЖБА.

— ИЗЛІЗА СЕДМИЧНО. —

Дебърска просвѣтителна дружба въ Солунъ.

Знаяхъ отъ прѣди за пѣстротата на народността, които населяватъ Солунъ. *Македонската столица*, като търговски центъръ, е прибрала въ обитаята си пришелци отъ разни страни. Между многото токня той е далъ гостопримство и на едно голѣмо множество дебрани, едни отъ които, притиснати отъ съседитѣ си арнаути сж напуснале своитѣ родни мѣста окончателно, а други пъкъ врѣмено дохождатъ на печалба и слѣдъ всѣка година или двѣ се връщатъ у дома.

На мнозина ще се види чудно онова, което прѣди дохождането ми въ Солунъ азъ незнаехъ, а именно, че въ Солунъ има много повече дебрани прѣселници и гурбетчи, отколкото въ София или въ нѣкой другъ градъ вънъ отъ Дебърско. Двѣ махали — „Чаушъ-мале“ и „Пиргитѣ“ въ града изключително сж населени отъ дебрани. Фамилитѣ, които окончателно сж прѣселени, както ме увѣряватъ, надминаватъ числото 300—350. А гурбетчитѣ или „бекаритѣ“ както ги наричатъ тукъ, сж между 1,000—1500 души. Както прѣселниците, тъй и гурбетчитѣ прѣимуществено сж отъ Голобърдо и Рѣка, но има мнозина отъ Поле, Жупа, Дринкоть и градъ Дебъръ. Признато е, че дебранитѣ въ Солунъ по числеността си между българитѣ придонши отъ разни мѣста на Македония заематъ, изключая кукушанетѣ, първо мѣсто. Достатъчно е да се отиде въ двѣтѣ български черкви въ града прѣзъ които и да е празникъ, за да се увѣрите въ тая истѣина. . .

Като дебранець, милеющъ за своитѣ братя още съ дохождането си азъ потърсихъ случай да се запозная съ нѣкои дебрани. Такъвъ случай ми се прѣстави и азъ безцеремоно почнахъ да дѣйствиувамъ върху умътъ на всѣкого отъ първо запознатитѣ. Въ едно кратко ѳрѣме азъ можахъ да се запозная съ мнозина интелигентни, съзнателни и добри дебрани, които, като признаваха ползата отъ сдруженитѣ, изказваха готовность да се заематъ за образуването на една Дебърска просвѣтителна дружба еднаква съ цѣлитѣ на софийската. По инициативата на мнозина, които първи се срѣшнаха съ мене и съ съдѣйствието на долгерския еснафъ, на 26 юлий и 2 августъ състояха се двѣ прѣдварителни събрания, въ които присѣдствуваха ограничено число дебрани. Слѣдъ тѣзи двѣ събрания, въ които всички присѣдствующи станаха портизани на предложенето ми, да се образува дружба, отъ една комисия състояща се отъ слѣдующитѣ лица: Авр. Саревъ, Ив. Богушевъ, Гюро Поповъ, Ангелъ Караджовъ, Лазаръ Костовъ, Фил. Блажевъ, Илю Марковъ, Несторъ Ангелевъ, Андр. Блажевъ, Яковъ, Янковъ, бѣ свикано общо дебърско събрание, вчера на 9 того, въ което окончателно да се рѣши въпроса. При все да не бѣше разгласено добртѣ, събраннето се състоя и на него присѣдствуваха повече отъ 100—120 души дебрани. На часътъ 9 вечерята по турски (4 по европейски) събраннето се откри отъ прѣседателя на комисията г-нъ Янко Яковъ, учителъ. Взехъ думата азъ. Слѣдъ като обяснихъ цѣльта на събраннето, нуждата отъ една дебърска просвѣтителна дружба въ Солунъ и ползата отъ нея въ просвѣтно отношение, било за членоветѣ ѳ, било за бѣднитѣ ученици дебрани въ Солунъ и Дебърско, било за ученичѣ—недоучини наши дебрани, поканихъ ги да се съгласатъ съ мене за образуването на такава дружба. На прѣдложеннето ми, накаръ и да поканихъ, ако има нѣкой за противното да се изкаже, не възрази нито единъ, а напротивъ единодушно всички присѣдствующи се съгласиха за образуването на такава дружба. Слѣдъ като се пуснаха листове за доброволно записване на членове и се записаха 65—70 души, пристъпи се къмъ избирането на врѣмено

настоятелство. Такова се избра чрътъ явно гласуване: Прѣдседателъ Филипъ Блажевъ, подпрѣдседателъ Ат. Бошковъ, каснеръ Хр. Анастасовъ, секретаръ Яковъ Янковъ, съвѣтници: Мердж. Момировъ, Търпо Костовъ, Блаже Томовъ, Ангелъ Караджовъ и Ангелъ Костовъ. Избраха се за комисия по съставяне проекта-устава на дружбата слѣдующитѣ лица: Ив. Бисовъ, Ив. Богдановъ, Ив. Богушевъ, Ив. Гуровъ, Теоф. Наумовъ, В. Икономовъ, Несторъ Ангеловъ и В. Чернодрински.

Безъ да се плаша отъ ония малки недоволства, които се появиха между двама трима дебрани, които се дължатъ на капризността, свойствена на слабопросвѣтенитѣ хора, азъ твърдо вѣрвамъ не слѣдъ дълго време Дебърската просвѣтителна дружба въ Солунъ ще бѣде една отъ най-силнитѣ дебърски дружби. За да бѣде такава, изключително ще зависи: 1) отъ членоветѣ на дружбата, отъ настоятелството и отъ първенцитѣ дебрани въ Солунъ.

Азъ се надѣвамъ, че всѣки единъ съзнателенъ дебранецъ въ Солунъ ще се загрижи да убѣди своя по-назадъ останалъ братъ да се запише членъ на тая дружба, съ което ще изпълни единъ човѣшки дългъ къмъ себе си и къмъ нуждающитѣ се негови братя.

На насъ дебранитѣ, които сме останали много назадъ въ културно отношение, налага ни се дългъ да работимъ, за да стигнемъ ония, които много напредъ сж отишли.

Дълженъ съмъ да изкажа публично благодарността къмъ ония дебрани, които сърдечно ме въвелюха между съгражданитѣ дебрани въ Солунъ. Добритѣ дебрани сж най-здравата гаранция, че основаната дружба ще може да вирѣе, напредва и ползотвори.

Солунъ 10.VIII.1909 г.

Чернодрински.